

Еколого-освітня робота в Чорноморському біосферному заповіднику

Л. І. Бахтіарова

*Чорноморський біосферний заповідник НАН України, Гола Пристань;
Bahtiarova.L.I@nas.gov.ua*

Еколого-просвітницька діяльність Чорноморського біосферного заповідника здійснюється у відповідності до Концептуальних засад розвитку заповідної справи в Україні, Концептуальних засад еколого-освітньої діяльності в природно-заповідних установах України, Положення про Чорноморський біосферний заповідник. У заповіднику розроблено різноманітні дієві форми пропаганди екологічних знань, у т. ч.: 1) ознайомлення відвідувачів з місцевими особливостями природи, ландшафтами, представниками рослинного і тваринного світу під час екскурсій музейною експозицією еколого-освітнього центру; 2) сприяння організації природоохоронної роботи школярів; 3) забезпечення виробничої практики студентів і стажування аспірантів; 4) здійснення видавничої та лекційної роботи, виступи у ЗМІ тощо.

Традиційно сильною стороною просвітницької діяльності заповідника є організація позакласної роботи школярів, їхня професійна орієнтація. Ми тісно співпрацюємо з центрами еколого-натуралістичної та туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді, станціями юних натуралістів, ліцеями і школами Херсонської та Миколаївської областей. На принципово іншому рівні здійснюється робота зі студентами. Щорічно на території заповідника проходять виробничу практику та проводять наукові дослідження студенти та аспіранти багатьох вищих навчальних закладів України, ближнього та дальнього зарубіжжя. Під керівництвом спеціалістів заповідника студенти збирають наукові матеріали для підготовки курсових, дипломних та магістерських робіт.

Традиційними є заходи, присвячені таким подіям, як Міжнародний день Чорного моря, Всесвітній день водно-болотних угідь, День Землі та Всесвітній день охорони навколишнього природного середовища. Під час проведення таких заходів студенти дізнаються про особливості заповідних територій та акваторій, їх цінність, унікальність та вразливість до антропогенних чинників.

Вся робота по екологічній освіті спрямована на формування позитивного відношення місцевого населення до заповідника. Формування почуття «малої батьківщини» також є метою цієї роботи. Пояснення значення заповідника як національного надбання сприяє зростанню його престижу в очах місцевого населення та місцевих органів влади. Виступи співробітників заповідника в засобах масової інформації дозволяють донести необхідну інформацію до величезної аудиторії, залучити місцеве населення до екологічних проблем регіону. Думка спеціаліста, живе слово завжди сприймаються з великим інтересом.